

Oslo, 10.02. 2017

Nærings- og Fiskeridepartementet (postmottak@nfd.dep.no)
saksnr. 16/6830

Nasjonal plan mot lakerømming må forbedres mye!

Naturvernforbundet viser til høringsnotatet og mener at det her finnes noen gode forslag. Likevel er strategien og tiltakene totalt sett alt for dårlige til å møte den massive utfordringen som rømt fisk fra norsk akvakultur faktisk utgjør.

Allerede i 2011 sa Riksrevisjonen at de «er av den oppfatning at de miljømessige utfordringene i havbruksnæringen er blitt så vidt omfattende at næringen ikke kan sies å ha hatt en tilstrekkelig miljøtilpasset vekst, slik Stortinget har forutsatt» (rapport 2011). Dessverre får næringen fortsette å vokse samtidig som miljøutfordringene eskaleres. Dette er en uakseptabel utvikling og det er skuffende at det foreliggende forslaget ikke tar utfordring om rømming på alvor, slik Riksrevisjonen påpekte allerede for 6 år siden.

Vi viser til høringsnotatet, til Meld. St. 16 (2014-2015) «Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett» og til Stortingets behandling av denne (Innst. 361 S (2014-2015)). Næringskomiteen perker blant annet på behovet for økt innsats mot rømming. Naturvernforbundet viser også til at Havforskningsinstituttet estimerer at antall rømt oppdrettslaks kan være mange ganger høyere enn det som rapporteres. Derfor er en strategi mot rømming kjærkommen.

Naturvernforbundet er også svært bekymret fordi Vitenskapelig Råd for Lakseforvaltning i 2016 rapporterte at kun 23 av 104 vurderte laksebestander oppfyller minstekravet i *Kvalitetsnormen for villaks*. Særlig var kvaliteten etter delnorm for genetisk integritet overraskende svak. Den biologiske konklusjonen er at den irreversible naturen til genetiske endringer gjør at rømmingsproblemet isolert sett er den største enkeltrusselen mot mangfoldet av norsk villaks.

I foreliggende høringsforslag vektlegges også rømming som en alvorlig trussel mot villaks, men tiltakene som foreslås er dessverre langt unna å kurere problemet. Naturvernforbundet etterlyser en reell anerkjennelse av problemet rømming gjennom at dette søkes løst gjennom konkrete tiltak som virker.

Lukka anlegg

Rømming av fisk fra oppdrettsanlegg betyr totalt sett svært lite økonomisk tap for næringen. Hvert år rømmer det mye fisk og mørketallene er mange ganger større enn det som offentliggjøres. I en rømmingsstrategi må teknologiutvikling av lukkede merder være en grunnpilar. Dette mangler helt i forslaget. Det er for dårlig, og Naturvernforbundet forventer at det her etableres en tydelig målsetting for å få norsk oppdrettsnæring over i lukkede

systemer. Det vil ha svært positive effekter også på andre store miljøutfordringer som lus og håndtering av næringsstoffer på avveie.

Merking og sporing

Det foreslås prøveprosjekt med merking av oppdrettsfisk, men Naturvernforbundet mener Regjeringen skulle ha innført obligatorisk merking av all oppdrettslaks snarest.

Naturvernforbundet og andre har ved en rekke anledninger påpekt at snutemerking med coded wire tags (CWT) er en solid utprøvd teknologi. Snutemerking og fettfinneklipping på all oppdrettsfisk må innføres snarest inntil nullvisjonen om rømming faktisk kan bli en realitet.

Enda bedre sikkerhetsreger

Naturvernforbundet mener kravene til sikkerhet må økes enda mer. Været blir våtere, varmere og villere med raskt økende menneskeskapte klimaendringer. Her må oppdrettsnæringa ligge enda mer i forkant slik at anleggene i mye større grad kan takle et mye tøffere vær i framtiden. Vi ser ikke at klimatufordringen med krav til sterker og mer robuste anlegg håndteres tilfredsstillende i høringen, og vi mener derfor at sikkerhetskravene må bli enda strengere.

Mvh
Naturvernforbundet

Arnoddd Håpnes